

Notat

Kirkeministeriet

Høringsnotat vedrørende forslag til lov om forsøg i folkekirken

Dato: 15. marts 2017
Dokument nr. 32947/17
Sagsbehandler
CHJA og NAAG

1.	Høringsprocessen.....	6
2.	Overordnet beskrivelse af høringssvarene	7
3.	Bemærkninger til lovforslagets enkelte dele	8
3.1.	Udkastets § 1 (godkendelse af forsøg)	8
3.1.1.	Høringssvarene	8
3.1.1.1.	Ministerens godkendelse	8
3.1.1.2.	Behov for forsøgslovgivning	8
3.1.1.3.	Konsekvenser af forsøgslovgivning	9
3.1.2.	Kirkeministeriets bemærkninger	9
3.1.2.1.	Ministerens godkendelse	9
3.1.2.2.	Behov for forsøgslovgivning	9
3.1.2.3.	Konsekvenser af forsøgslovgivning	10
3.2.	Udkastets § 2, stk. 1 (lovens anvendelsesområde)	10
3.2.1.	Høringssvarene	10
3.2.1.1.	Afgrænsning af lovforslagets anvendelsesområde	11
3.2.1.2.	Lov om ansættelse af stillinger i folkekirken m.v.	11
3.2.1.3.	Lov om valg til menighedsråd	12
3.2.1.4.	Arbejdsgiveransvar ifm. præsteansættelse	12
3.2.1.5.	Arbejdsgiveransvar ifm. kirkefunktionærer	12
3.2.1.6.	Forslag til ændring af normer for ansættelse af personale i provstiet.....	13
3.2.2.	Kirkeministeriets bemærkninger.....	13
3.2.2.1.	Afgrænsning af lovforslagets anvendelsesområde	13
3.2.2.2.	Lov om ansættelse af stillinger i folkekirken m.v.	14
3.2.2.3.	Lov om valg til menighedsråd	14
3.2.2.4.	Arbejdsgiveransvar ifm. præsteansættelse	14
3.2.2.5.	Arbejdsgiveransvar ifm. kirkefunktionærer	14
3.2.2.6.	Forslag til ændring af normer for ansættelse af personale i provstiet.....	15
3.3.	Udkastets § 2, stk. 2 (forsøgsdeltagere).....	15
3.3.1.	Høringssvarene	15

3.3.1.1. Tydeliggørelse af mulighed for samarbejde mellem menighedsråd og hhv. biskopper og stiftsadministration	15
3.3.1.2. Samarbejde på tværs af provstiudvalg m.v.	15
3.3.1.3. Flytning af kompetence til andre sogne.....	16
3.3.1.4. Teknik	16
3.3.2. Kirkeministeriets bemærkninger	16
3.3.2.1. Tydeliggørelse af mulighed for samarbejde mellem menighedsråd og hhv. biskopper og stiftsadministration	16
3.3.2.2. Samarbejde på tværs af provstiudvalg m.v.	16
3.3.2.3. Flytning af kompetence til andre sogne.....	16
3.3.2.4. Teknik	17
3.4. Udkastets § 3 (generelt).....	17
3.4.1. Høringssvarene	17
3.4.2. Kirkeministeriets bemærkninger.....	17
3.5. Udkastets § 3, stk. 1 (formål med forsøg)	17
3.5.1. Høringssvarene	17
3.5.1.1. Betydning af forsøg for den folkekirkelige model	17
3.5.1.2. Relationen mellem menighedsråd og provstiudvalg.....	18
3.5.1.3. Kompetence bør ikke kunne flyttes til provstiudvalg.....	18
3.5.1.4. Større autonomi til menighedsråd	19
3.5.1.5. Vejledninger, skabeloner m.v.	19
3.5.1.6. Teknik	19
3.5.2. Kirkeministeriets bemærkninger.....	19
3.5.2.1. Betydning af forsøg for den folkekirkelige model	19
3.5.2.2. Relationen mellem menighedsråd og provstiudvalg.....	20
3.5.2.3. Kompetence bør ikke kunne flyttes til provstiudvalg.....	20
3.5.2.4. Større autonomi til menighedsråd	20
3.5.2.5. Vejledninger, skabeloner m.v.	20
3.5.2.6. Teknik	20
3.6. Udkastets § 4 (generelt).....	20
3.6.1. Høringssvarene	20
3.6.2. Kirkeministeriets bemærkninger.....	20
3.7. Udkastets § 4, stk. 1 (kirkeministerens godkendelse).....	21
3.7.1. Høringssvarene	21
3.7.1.1. Tilsyn.....	21
3.7.1.2. Initiativret.....	21

3.7.1.3. Metode	22
3.7.2. Kirkeministeriets bemærkninger	22
3.7.2.1. Tilsyn	22
3.7.2.2. Initiativret	22
3.7.2.3. Metode	22
3.8. Udkastets § 4, stk. 2 (forsøgsskabelon og frist for indsendelse)	23
3.8.1. Høringssvarene	23
3.8.1.1. Forsøgsrammer	23
3.8.1.2. Frist for kirkeministerens godkendelse m.v.	23
3.8.1.3. Krav til godkendelse – økonomiske konsekvenser og endeligt ansvar	23
3.8.2. Kirkeministeriets bemærkninger	24
3.8.2.1. Forsøgsrammer	24
3.8.2.2. Frist for kirkeministerens godkendelse m.v.	24
3.8.2.3. Krav til godkendelse – økonomiske konsekvenser og endeligt ansvar	24
3.9. Udkastets § 4, stk. 4 (facilitator)	24
3.9.1. Høringssvarene	24
3.9.2. Kirkeministeriets bemærkninger	25
3.10. 3.10. Udkastets § 4, stk. 5 (bemyndigelse)	26
3.10.1. Høringssvarene	26
3.10.2. Kirkeministeriets bemærkninger	26
3.11. Udkastets § 5, stk. 1 (frivillighed i samarbejder)	26
3.11.1. Høringssvarene	26
3.11.2. Kirkeministeriets bemærkninger	26
3.12. Udkastets § 5, stk. 2 (forpligtelse af provstiuvalget til at deltage i forsøg)	26
3.12.1. Høringssvarene	26
3.12.1.1. Ønske om frivillighed for provstiuvalgenes deltagelse i samarbejder med menighedsråd	26
3.12.1.2. Procentsatsen	27
3.12.1.3. Loft over antallet af forsøg, som et provstiuvalg kan pålægges	27
3.12.1.4. Beregningsmetode	28
3.12.2. Kirkeministeriets bemærkninger	28
3.12.2.1. Ønske om frivillighed for provstiuvalgenes deltagelse i samarbejder med menighedsråd	28

3.12.2.2. Procentsatsen	29
3.12.2.3. Loft over antallet af forsøg, som et provstiuvalg kan pålægges	30
3.12.2.4. Beregningsmetode.....	30
3.13. Udkastets § 5, stk. 4 (forsøg hvor biskop/stiftsøvrighed forpligtes til at indgå)	30
3.13.1. Høringssvarene	30
3.13.1.1. Folkekirkeens indre og ydre anliggender	30
3.13.1.2. Lovforslagets tone	30
3.13.2. Kirkeministeriets bemærkninger.....	30
3.13.2.1. Folkekirkeens indre og ydre anliggender	30
3.13.2.2. Lovforslagets tone	30
3.14. Udkastets § 6 (generelt).....	31
3.14.1. Høringssvarene	31
3.14.1.1. Økonomi generelt.....	31
3.14.1.2. Evt. anvendelse af 5%-midler i forbindelse med forsøg	31
3.14.1.3. Honorar til menighedsrådsmedlemmer	31
3.14.1.4. Finansiering af samarbejde mellem menighedsråd og biskopper/stiftsøvrigheder.....	31
3.14.2. Kirkeministeriets bemærkninger.....	32
3.14.2.1. Økonomi generelt.....	32
3.14.2.2. Evt. anvendelse af 5% midlerne	32
3.14.2.2. Honorar til menighedsrådsmedlemmer	32
3.14.2.3. Finansiering af samarbejder mellem menighedsråd og biskopper/stiftsøvrigheder.....	32
3.15. Udkastets § 6, stk. 2 (udgifter til forsøg, hvor provstiuvalget overtager opgaver, kompetencer og finansiering).....	32
3.15.1. Høringssvarene	32
3.15.2. Kirkeministeriets bemærkninger.....	33
3.16. Udkastets § 6, stk. 3 (udgifter til evaluering)	34
3.16.1. Høringssvarene	34
3.16.2. Kirkeministeriets bemærkninger.....	34
3.17. Udkastets § 7 (forsøgsperiodens længde)	34
3.17.1. Høringssvarene	34
3.17.1.1. Evt. udvidelse af forsøgsperiodens længde	34
3.17.1.2. Menighedsråd med funktionsperiode på 2 år	35
3.17.2. Kirkeministeriets bemærkninger.....	35

3.17.2.1. Evt. udvidelse af forsøgsperiodens længde	35
3.17.2.2. Menighedsråd med en funktionsperiode på 2 år	35
3.18. Udkastets § 8 (ophævelse af forsøg)	36
3.18.1. Høringssvarene	36
3.18.2. Kirkeministeriets bemærkninger	36
3.19. Udkastets § 11, stk. 1 (krav til evaluering)	36
3.19.1. Høringssvar	36
3.19.2. Kirkeministeriets bemærkninger	36
3.20. Udkastets § 12, stk. 1 (FUV)	37
3.20.1. Høringssvarene	37
3.20.2. Kirkeministeriets bemærkninger	37
3.21. Udkastets § 12, stk. 2 (frist for indsendelse af evaluering)	37
3.21.1. Høringssvarene	37
3.21.2. Kirkeministeriets bemærkninger	37
3.22. Udkastets § 15, stk. 1 og 2 (ikrafttrædelse m.v.)	37
3.22.1. Høringssvarene	38
3.22.2. Kirkeministeriets bemærkninger	38
4. Generelle emne	38
4.1. Høringsfristens længde	38
4.1.1. Høringssvar	38
4.1.2. Kirkeministeriets bemærkninger	38

1. Høringsprocessen

Udkast til forslag til lov om forsøg i folkekirken har været sendt i høring i perioden 12. december 2016 til 27. januar 2017. Høringsfristen blev oprindeligt fastsat til den 21. januar 2017, men blev den 21. december 2016 forlænget til den 27. januar 2017 for at sikre menighedsråd m.fl. bedre tid til at drøfte lovforslaget.

Forslaget har været sendt i høring hos følgende:

Alle menighedsråd, alle provstiudvalg, alle stiftsøvrigheder, alle biskopper, Landsforeningen af Menighedsråd, Danmarks Provsteforening, Den danske Præsteforening, Danmarks Kordegneforening, Danmarks Kirketjenerforening, Dansk Kirkemusiker Forening, Dansk Organist og Kantor Samfund, Foreningen af Danske Kirkegårdsledere, Kirkekultur.nu, Forbundet af Kirke- og Kirkegårdsansatte, Organistforeningen, 3 F Fagligt Fælles Forbund, HK – Foreningen af Provstisekretærer, budgetfølgegruppen, provstirevisorerne, IT-Styregruppen, IT-Sikkerhedsudvalget, kirkemusikskolerne, Selskab for Kirkeret, de kgl. bygningsinspektører, de folkekirkelige konsulenter, Nationalmuseet, Landsforeningen for bygnings- og landskabskultur, att. Have- og Landskabsudvalget (HLU).

Kirkeministeriet har modtaget 139 høringssvar fordelt på følgende kategorier:

- 67 høringssvar fra menighedsråd
- 29 høringssvar fra provstiudvalg
- 3 høringssvar fra provster
- 10 høringssvar fra biskopper (1 sammen med stiftsøvrigheden, 1 sammen med stiftsadministrationen)
- 16 høringssvar fra organisationer og foreninger
- 14 øvrige høringssvar

Dette notat har til formål at skabe overblik over de indkomne høringssvar.

I høringsnotatet henvises til §-numrene i det udkast til lovforslag, som var i høring. Strukturen i lovforslaget er ændret efter Justitsministeriets gennemgang.

Lovforslaget udgør en ramme for, at menighedsråd kan afprøve nye organisationsformer, som bl.a. betyder, at de kan skabe – den for dem hver især – rette balance mellem de administrative og kirkelige opgaver m.v.

Det kan være gennem en ændret intern organisering af opgaver i menighedsråd, hvilket vil sige, at menighedsrådene får mulighed for at afprøve nye rollefordelinger og hermed ny fordeling af funktioner. Det kan også være ved ekstern organisering af opgaver. Det kan for eksempel være ved, at opgaver bliver udliciteret til en ekstern leverandør, til et samarbejde med andre menighedsråd eller ved, at opgaver, kompetencer og finansiering flyttes

fra menighedsrådet til en anden kirkelig myndighed, for eksempel provstiudvalget.

Side 7
Dokument nr. 32947/17

Lovforslaget bygger på et princip om gennemsigtighed, demokratisk legitimitet og frivillighed for menighedsrådene. Det betyder bl.a., at det er det enkelte menighedsråd, der beslutter om rådet skal deltage i et forsøg.

Kirkeministeriet vil i løbet af foråret 2017 tilbyde menighedsråd, provstiudvalg m.v. at deltage i en række konkrete forsøg om de nævnte emner, som menighedsråd har efterspurgt bl.a. i forbindelse med projektet "Menighedsråd på jeres måde". Forsøgene skal via en systematisk erfaringsopsamling og evaluering danne grundlag for at vurdere, om der er behov for lovændringer.

2. Overordnet beskrivelse af høringsvarene

Overordnet set fordeler høringsvarene sig på følgende vis i forhold til tilkendegivelserne omkring lovforslaget som sådan, idet det skal understreges, at en overordnet positiv tilkendegivelse ikke udelukker, at der kan være ændringsforslag til lovforslaget:

	Negativt	Positivt	Ingen bemærkninger/udtrykker ikke specifik holdning til lovforslaget/hverken enten-eller
Menighedsråd	7 ¹	44 ²³	16
Provstiudvalg	2	26	1
Provster			3 ⁴
Biskopper	1 ⁵	8 ⁶	1 ⁷
Organisationer		10	6
Øvrige	1	4	9 ⁸

¹ Kettrup/Gøttrup Menighedsråd ønsker ikke mere centralisering og håber, at kunne bevare beslutningerne i deres nuværende menighedsråd.

² Houlkær Menighedsråd anbefaler forsøg, der har til hensigt at fremme og forenkle menighedsrådets virksomhed, men er til gengæld imod enhver form for overførsel af opgaver og kompetence til provstiudvalg, men støtter alle former for samarbejde lokalt og mellem menighedsråd og andre instanser, der fremme og forenkler den lokale selvbestemmelse.

³ Sdr. Aarslev Menighedsråd og Brabrand Menighedsråd har indsendt fælles hørings svar.

⁴ Ribe Stifts 8 provster har indsendt et samlet hørings svar.

⁵ Biskoppen over Haderslev Stift er grundlæggende betænkelig ved lovforslaget, men er åben for, at der laves forsøg indenfor på forhånd udpegede områder, fx indenfor de områder, hvor der har været efterspørgsel efter i projektet "Menighedsråd på jeres måde".

⁶ Inkl. stiftsøvrigheden og biskoppen over Roskilde Stift i fælles svar.

⁷ Inkl. stiftsadministrationen og biskoppen over Aalborg Stift i fælles svar.

Sum	11	92	36
------------	----	----	----

Lovforslaget udgør en ramme for forsøg. Nærværende notat behandler alene bemærkninger til selv lovforslaget. Af visse høringssvar fremgår bemærkninger i forhold til de konkrete forsøg, som Kirkeministeriet forventes at udbyde i foråret 2017. Disse bemærkninger er ikke medtaget i nærværende notat men indgår i ministeriets arbejde i forbindelse med udarbejdelse af forsøg.

3. Bemærkninger til lovforslagets enkelte dele

3.1. Udkastets § 1 (godkendelse af forsøg)

3.1.1. Høringssvarene

3.1.1.1. Ministerens godkendelse

Biskoppen over Ribe Stift påpeger, at ministeren i forbindelse med godkendelse af forsøg skal sikre sig, at forsøgene ikke er af en sådan karakter, at de efter ophør af forsøgsperioden ikke kan rulles tilbage, hvis det viser sig, at forsøget ikke har den tilsigtede effekt eller måske ligefrem har utilsigtede virkninger.

Greve-Solrød Provstiudvalg anser det for uheldigt, hvis forsøgenes gennemførelse alene skal godkendes af kirkeministeren og ikke af f.eks. en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for de berørte parter (fx Landsforeningen af Menighedsråd, Provsteforeningen, Foreningen af Provstisekretærer m.v.).

Præsteforeningen foreslår, at der nedsættes en følgegruppe, som kan indstille til ministeren, hvilke forsøg der iværksættes, således at det sker på baggrund af en indstilling fra en bredere kreds af folkekirkens interessenter.

3.1.1.2. Behov for forsøgslovgivning

4 menighedsråd og Nyborg Provstiudvalg henviser til, at de ikke mener, at der er behov for en forsøgslovgivning, da de allerede har muligheder for at organisere sig, som de ønsker. 1 af disse uddyber, at det er deres opfattelse, at der allerede foreligger tilfredsstillende muligheder for ekstern assistance i stift, provsti, ministerium, Nationalmuseet, Præsteforening og Landsforening af Menighedsråd.

2 menighedsråd, Fredericia Provstiudvalg og Falster Provstiudvalg mener, at der kunne være foretaget lovændringer i gældende regelsæt uden forudgående forsøgslovgivning og forsøg. Fredericia Provstiudvalg mener, at man i den forbindelse blot kan høste erfaringer fra de allerede eksisterende samarbejder. Falster Provstiudvalg peger i denne sammenhæng bl.a. på ligning direkte til menighedsrådssamarbejde om regnskabskontorer og fælles kirkegårde.

⁸ Sognepræst Lundholm Jensen, Hune Sogn, har indsendt to høringssvar vedr. høringsfristen. Af skemaet fremgår det som to separate svar.

Landsforeningen af Menighedsråd gør opmærksom på, at de i forbindelse med deres arbejde i Styregruppen vedr. Menighedsråd på jeres måde har argumenteret for, at de mindre komplicerede ændringer hurtigere og enklere kunne gennemføres som konkrete lovændringer uden forudgående forsøg, men foreningen sætter pris på, at der nu bliver nye muligheder for menighedsrådene. Landsforeningen henviser til, at med det foreslåede antal forsøg bliver de økonomiske omkostninger til evaluering og ikke mindst til det administrative set-up betydelige. Et af Landsforeningens argumenter for at gennemføre mindre ændringer uden forudgående forsøg er at reducere disse omkostninger for Folkekirkens Fællesfond.

1 menighedsråd anfører, at det ikke er afklaret, om de forskellige – i lovforslaget nævnte – forsøgsmodeller kan rummes inden for gældende lovgivning. De mener ikke, at organisationsmodeller, der kan gennemføres inden for gældende lovgivning, bør kræve forsøg.

3.1.1.3. Konsekvenser af forsøgslovgivning

Biskoppen over Haderslev Stift er grundlæggende betænkelig ved lovforslaget, da det efter hendes mening giver adgang til at igangsætte mere eller mindre gennemtænkte forsøg inden for folkekirken. Biskoppen henviser til, at forsøg kan få permanente virkninger, som kan være uønskede og ikke kan forhindres, da de ikke kan forudsiges. Biskoppen kan ikke anbefale, at der åbnes for vilkårlige forsøg, men nok, at der åbnes for at lave forsøg inden for på forhånd udpegede områder, fx indenfor de områder, der har været efterspørgsel efter i projektet "Menighedsråd på jeres måde"

3.1.2. Kirkeministeriets bemærkninger

3.1.2.1. Ministerens godkendelse

Forsøgene løber i forsøgsperioden, hvorefter de afsluttes og evalueres. Kirkeministeren skal i forbindelse med godkendelse af forsøg sikre, at der er tale om enkelte forsøg, der kan afsluttes igen, uanset hvornår forsøget afsluttes.

Ministeriet er opmærksom på, at der skal tages stilling til udfasning i forbindelse med ophør/ophævelse af forsøg. Ministeriet vil tydeliggøre dette i bemærkningerne til lovforslaget.

Lovforslaget indebærer en bred adgang til at dispensere fra den kirkelige lovgivning, hvorfor den endelig beslutningskompetence i forhold til forsøg alene kan ligge hos kirkeministeren, som har det overordnede ansvar for ressortområdet. En arbejdsgruppe kan således ikke have godkendelseskompetencen i forhold til forsøg. Kirkeministeriet fastholder derfor, at godkendelseskompetencen i forhold til forsøg alene ligger hos kirkeministeren, men er indstillet på at en følgegruppe inddrages i forhold til, hvilke forsøg der bør iværksættes.

3.1.2.2. Behov for forsøgslovgivning

I Projekt Menighedsråd på jeres måde er der fremkommet en række forslag til organisationsformer, der i dag ikke er mulige, bliver muliggjort. Ministeriet vurderer på denne baggrund, at menighedsrådene har behov, der ligger ud over de muligheder, der eksisterer i gældende ret, hvilket ministeriet har lagt til grund for denne forsøgslov.

Diskussionen i styregruppen om lovgivning her og nu har været overordnet og der er ikke af Landsforeningen fremført forslag til ændring af konkrete lovbestemmelser.

Ministeriet vurderer på baggrund heraf, at det ikke er hensigtsmæssigt at lovgive på en række af disse punkter uden forudgående forsøg, da det vurderes, at det er nødvendigt at indsamle erfaringer, på baggrund af hvilke det kan sikres, at lovændringer er i tråd med menighedsrådenes reelle behov og ønsker og de faktiske omstændigheder, der gør sig gældende i folkekirken.

Ministeriet har i denne sammenhæng lagt vægt på, at der sikres en samlet systematisk erfaringsopsamling, som kan føre til en generel revision af den kirkelige lovgivning. Ministeriet har således ikke ønsket at gennemføre mindre regelændringer, da de kan vise sig unødige eller irrelevante i forhold til en evt. større samlet revision af de forskellige regelsæt.

Ministeriet har lagt vægt på, at forsøgsloven er en rammelov, der både skal rumme evaluering af ændring af regler, men også en evaluering i forhold til tydeliggørelse af eksisterende muligheder, udarbejdelse af vejledningsmateriale og standardvedtægter, da disse elementer indgår i et samlet tværgående arbejde på baggrund af forsøgsresultaterne.

Med forsøgsloven sættes den overordnede ramme for forsøgene. I forbindelse med udbud af forsøg vil ministeriet beskrive de enkelte forsøgs hjemmel, herunder forholdet til gældende ret. Denne lov sikrer ikke kun en erfaringsopsamling i forhold til organisationsformer, der ikke er mulige i dag, men også i forhold til organisationsformer, der er mulige, men som aldrig har været afprøvet. Dette har netop til formål at sikre en bred erfaringsopsamling, som kan anvendes i den generelle revision af den kirkelige lovgivning.

3.1.2.3. Konsekvenser af forsøgslovgivning

Kirkeministeriet vurderer, at forsøgene bliver udbudt på baggrund af et oplyst grundlag og erfaringsopsamling via bl.a. kirkelab.dk, en conference, KORAs rapport Menighedsråd på jeres måde, FUVs rapport Samarbejder mellem menighedsråd i folkekirkens provstier, henvendelser til ministeren, 3 arbejdsgrupper med repræsentanter fra stiftskontorcheferne, Danmarks Provsteforening, Foreningen af Provstisekretærer, Danmarks Kordegneforening, Landsforeningen af Menighedsråd og Kirkeministeriet og en styregruppe med repræsentanter fra Kirkeministeriet, Landsforeningen af Menighedsråd, biskopperne, stiftskontorcheferne og Danmarks Provsteforening. Ministeriet vurderer således ikke, at der vil være tale om vilkårlige forsøg.

Kirkeministeriet anerkender, at konsekvenser af forsøg kan være svære at forudsige, hvilket netop er grundlaget for denne forsøgslovgivning, idet ministeriet ønsker at sikre, at revision af gældende ret sker på baggrund af en systematisk erfaringsopsamling, hvormed man kan undgå utilsigtede konsekvenser af lovændringer.

3.2. Udkastets § 2, stk. 1 (lovens anvendelsesområde)

3.2.1. Høringssvarene

3.2.1.1. Afgrænsning af lovforslagets anvendelsesområde

2 menighedsråd og Aarhus Nordre Provstiudvalg giver udtryk for, at lovforslagets rammer for forsøg kan være for begrænsende. Aarhus Nordre Provstiudvalg henviser til, at en væsentlig del af menighedsrådenes administrative arbejdsbyrder ikke alene har baggrund i de i § 2 nævnte lovkrav, men derimod i alle andre lovkrav, som menighedsrådene bliver udsat for i forvaltningen af menighedsrådenes ansvarsområder.

1 menighedsråd og Herning Nordre og Herning Søndre fælles provstiudvalg foreslår, at lovens anvendelsesområde skal udvides, således at der åbnes mulighed for, at menighedsråd indenfor et provsti får mulighed for at beskrive en form for "frimenighedsråd" eller "friprovsti".

Biskoppen over Ribe Stift henviser til, at de nævnte love indeholder en lang række bestemmelser, som bl.a. indebærer rettigheder for folkekirkens medlemmer, beboere i de enkelte sogne, valg- og frimenigheder samt andre kristne trossamfund, ligesom de indeholder en række bestemmelser, som skal sikre den kulturarv, der findes i kirkerne og på kirkegårde. Biskoppen foreslår på den baggrund, at det i loven nærmere angives, hvilke bestemmelser i de nævnte love som kan fraviges i forbindelse med godkendte forsøg. Forslaget er begrundet i en opfattelse af, at det vil være hensigtsmæssigt for såvel menighedsråd som folkekirkemedlemmer, trossamfund, gravstedsindehavere mv., at forsøgsmulighederne er klart og entydigt afgrænset.

Biskoppen over Ribe Stift foreslår endvidere, at det angives, om forsøgsordninger alene kan vedrøre bestemmelserne i de nævnte love, eller om forsøg også kan omhandle bestemmelser, som er fastsat i de bekendtgørelser, der er udstedt med hjemmel i de pågældende love.

3.2.1.2. Lov om ansættelse af stillinger i folkekirken m.v.

Landsforeningen af Menighedsråd udtrykker tvivl om, hvorvidt lovforslaget åbner op for flytning af arbejdsgiveransvaret til provstiudvalget.

Biskoppen over Ribe Stift henviser til, at der i de særlige bemærkninger er anført, at de nuværende dispensationsmuligheder i menighedsrådsloven ikke giver mulighed for at flytte arbejdsgiveransvaret til en anden kirkelig myndighed eller en bestyrelse i et samarbejde, og at det er begrundelsen for at

lade lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.v. omfatte af forsøgsordningen. Biskoppen foreslår derfor, at denne formulering ændres, da det ikke er muligt at overflytte det ansvar, en arbejdsgiver har over for sit personale, til andre.

Biskoppen over Københavns Stift påpeger, at opremsningen i § 2, stk. 1, bør ændres, således at den sidste lov, der nævnes i bestemmelsen, ikke slutter med m.v., således at man undgår, at m.v. forstås som en henvisning til denne lovs anvendelsesområde. Biskoppen over Roskilde Stift tilslutter sig dette.

3.2.1.3. Lov om valg til menighedsråd

2 menighedsråd og formanden for Bislev Menighedsråd, Christen Kristensen, kommenterer på en række områder inden for lov om valg til menighedsråd. *Denne lov ligger imidlertid ikke inden for denne lovs anvendelsesområde.*

3.2.1.4. Arbejdsgiveransvar ifm. præsteansættelse

1 menighedsråd anfører, at det bør overvejes, om reglerne vedr. ansættelse af præster bør ændres, således at alle ansatte i et sogn har samme arbejdsgiver, herunder også præsten. Dette vil være rimeligt i de tilfælde, hvor man bruger præsten som daglig leder. Der henvises til, at præstens forkyndelsesfrihed sagtens bør kunne fastholdes, selv om menighedsrådet er arbejdsgiver. Det anføres, at en sådan ændring vil have betydning for landskirkeskatten, således at landskirkeskatten overføres til lokal kirkeskat til betaling af løn til præsterne.

Det pågældende menighedsråd henviser endvidere til, at det enkelte sogn sammen med de ansatte præster bør kunne beslutte, hvor mange af præsterne, der skal kunne sidde med i menighedsrådet.

Præsteforeningen forudsætter, at der ikke etableres forsøg med ansættelse af præster m.fl., ligesom foreningen har et ønske om, at der generelt udvises restriktivitet ved accept af forsøg inden for især dette lovområde (lov om ansættelse af stillinger i folkekirken m.v.). Foreningen anfører, at det er vigtig for dem, at præsters uafhængighed sikres.

3.2.1.5. Arbejdsgiveransvar ifm. kirkefunktionærer

Alle 10 kirkefunktionær organisationer påpeger, at man skal være opmærksom på, at ansættelsesretlige regler, arbejdsmiljøloven og andre relevante love i forbindelse med de ansattes rettigheder overholdes i forbindelse med forsøg i folkekirken. De henviser bl.a. til høring, medarbejderinddragelse, opsigelsesvarsler, ansættelsesbeviser og grænser for, hvad medarbejderen skal tåle ifm. bl.a. overdragelse af medarbejdere til en anden instans.

I tråd hermed finder biskoppen over Københavns Stift og biskoppen over Roskilde Stift det for naturligt, at medarbejderne bliver inddraget forud for forsøg, der omhandler arbejdsgiveransvar.

Flere organisationer foreslår, at der i lovteksten indføres bemærkning om, at de ansættelsesretlige konsekvenser skal håndteres i forbindelse med etableringen af et forsøg.

Side 13
Dokument nr. 32947/17

Organistforeningen anser det for af afgørende betydning, at der i forbindelse med lovforslaget og i forbindelse med godkendelse af forsøgsprojekterne tages eksplicit stilling til forsøgenes konsekvenser for arbejdsgiveransvaret i relation til arbejdsmiljøloven, og at det i forbindelse med godkendelsesproceduren af forsøgsansøgninger kontrolleres, at ansøgerne er bekendt med arbejdsmiljøreglernes krav om inddragelse af arbejdsmiljøorganisationen (eller direkte inddragelse af medarbejderne, såfremt en arbejdsmiljøorganisation ikke findes).

FAKK anfører, at de ikke kan tåle, at aftalesystemet bliver genstand for forsøg.

FAKK påpeger endvidere, at det vil være særdeles uholdbart, hvis organisationerne fremadrettet skal forholde sig til flere forskellige modeller for lønforhandlinger og evt. forhandling af afskedigelsessager.

Organisationerne lægger herudover vægt på, at:

- Hvis personaleledelsen overdrages til provstiet, bør opgaven varetages af en uddannet HR-konsulent.
- De ansatte skal have reel indflydelse på beslutninger vedrørende forsøg.
- Inddragelse af ansatte og frivillige skal ske fra først til sidst. Altså fra idéfase over planlægning til udførelse og evaluering.
- Menighedsrådene vejledes og rådgives vedr. de ansættelsesretlige regler m.v. i forbindelse med forsøg.
- Der føres tilsyn i forhold til de ansatte, så der sikres et trygt ansættelsesforhold, evt. i forbindelse med facilitatorrollen. Der etableres et overordnet tilsyn med forsøg på de enkelte arbejdspladser.

Flere organisationer udtrykker ønske om, at de gerne ville have deltaget i det forberedende arbejde til lovforslaget og oplyser, at de stiller sig til rådighed for det fortsatte arbejde.

3.2.1.6. Forslag til ændring af normer for ansættelse af personale i provstiet

Århus Domprovstiudvalg foreslår, at man for at sikre den fornødne faglige kvalificerede opgaveløsning i provstierne skal kunne ansætte folk ud over de normer, der pt. er lagt til grund for provstiudvalgenes og menighedsrådenes mulighed for at ansætte professionelt personale – herunder reglerne for ansættelse og aflønning af provstisekretærer og rollefordelingsaftalen, fx således at ministeren ved godkendelse af forsøg tillige tager stilling til evt. nyansættelser og midlertidige ansættelser i provstiet, således at godkendelse af forsøg samtidig er en godkendelse af oprettelse af stillinger

3.2.2. Kirkeministeriets bemærkninger

3.2.2.1. Afgrænsning af lovforslagets anvendelsesområde

Kirkeministeriet har afgrænset forsøgsloven til at gælde relevante regler på Kirkeministeriets område om menighedsråds organisering. Andre ministeriers lovgivning, der har betydning for organisationsformen, eller som pålægger menighedsrådet (og andre myndigheder) forpligtelser, kan derimod ikke fraviges som led i forsøgene. De love, der er nævnt i udkastets § 2, stk. 1, vedrører menighedsrådenes interne og eksterne organisering af opgaver. Inden for Kirkeministeriets ressort vurderes det således, at de relevante love er medtaget i forsøgsloven.

Menighedsråd kan til enhver tid rette henvendelse til ministeren og foreslå et konkret forsøg, som giver dem mulighed for at være "frimenighed" på deres måde. Det samme gælder for provstiudvalg og menighedsråd i samarbejde. Kirkeministerien vil på baggrund af en sådan ansøgning vurdere, om et sådant forsøg er hensigtsmæssigt, og om det kan rummes inden for forsøgslovgivningens rammer.

Forsøgsloven har til formål at skabe rammer for forsøg med organisering af menighedsrådenes opgaver med henblik på at lette menighedsrådenes arbejde og skabe bedre mulighed for, at de kan organisere sig individuelt, og sådan at kompetence, ansvar og finansiering vedr. fx bygningsforvaltningen kan flyttes til fx provstiudvalget. Ministeriet finder derfor, at afgrænsningen til de i udkastets § 2 nævnte love skal fastholdes.

Kirkeministeriet skal bemærke, at udkastets § 2 også giver mulighed for dispensation fra administrative forskrifter udstedt i medfør af de nævnte love. Dette vil blive omtalt i lovforslagets bemærkninger.

3.2.2.2. Lov om ansættelse af stillinger i folkekirken m.v.

Kirkeministeriet vil i bemærkningerne til lovforslaget tydeliggøre, at arbejdsgiveransvaret for kirkefunktionærer kan flyttes fra menighedsråd til en anden folkekirkelig myndighed, her iblandt et provstiudvalg.

Kirkeministeriet ændrer rækkefølgen på de oplyste love i udkastets § 2, stk. 1, således at det ikke giver anledning til tvivl.

3.2.2.3. Lov om valg til menighedsråd

Lov om valg til menighedsråd er ikke omfattet af forsøgslovens anvendelsesområde, hvilket bl.a. hænger sammen med, at der er nedsat et udvalg om menighedsrådsvalg og fremtidig valgform, som bl.a. har til opgave at undersøge, om lov om valg til menighedsråd skal ændres.

3.2.2.4. Arbejdsgiveransvar ifm. præsteansættelse

Forsøgsloven medfører ingen ændringer i forhold til ansættelse m.v. af præster.

3.2.2.5. Arbejdsgiveransvar ifm. kirkefunktionærer

Kirkeministeriet vil i bemærkningerne til lovforslaget understrege, at de arbejdsretlige regler m.v. skal overholdes i forbindelse med forsøg. Ministeriet vil ligeledes udarbejde relevant vejledning vedrørende de arbejdsretlige regler m.v. til menighedsrådene.

3.2.2.6. Forslag til ændring af normer for ansættelse af personale i provstiet

Der skal i forhold til de konkrete forsøg tages stilling til, om der kan oprettes særlige stillinger i provstiet. Generelle regler vedr. provstiudvalgets mulighed for at ansætte andre personalegrupper end provstisekretærer vil evt. på baggrund af forsøg indgå i den samlede revision af det kirkelige regelsæt.

3.3. Udkastets § 2, stk. 2 (forsøgsdeltagere)

3.3.1. Høringssvarene

3.3.1.1. Tydeliggørelse af mulighed for samarbejde mellem menighedsråd og hhv. biskopper og stiftsadministration

Biskoppen over Københavns Stift og biskoppen over Fyens Stift opfordrer til, at muligheden for samarbejder mellem menighedsråd og stift tydeliggøres.

Biskopperne henviser til, at provstiudvalget alene har en provstisekretær ansat, og at det vil tage tid og indsats at finde kvalificeret arbejdskraft til at løfte et samarbejde med menighedsråd eller overtage fx arbejdsgiveransvaret. Derimod har stifterne allerede personale ansat, der kender de faglige aftaler og den kirkelige lovgivning og dermed umiddelbart vil kunne gå ind i samarbejder med menighedsrådene og i øvrigt besidder muligheden for stor faglig sparring. Biskoppen over Roskilde Stift tilslutter sig dette.

I relation til tilsynet i tilfælde af, at et forsøg indebærer flytning af kompetence til et bispeembede/stiftsøvrighed henviser biskoppen over Københavns Stift og biskoppen over Fyens Stift til muligheden for, at tilsynet vil kunne flyttes til et andet bispeembede/stiftsøvrighed, hvorved man undgår habilitetsproblemer. Biskoppen over Roskilde Stift tilslutter sig dette.

3.3.1.2. Samarbejde på tværs af provstiudvalg m.v.

Samarbejdet Kirkeadministration anfører, at det tydeligere skal fremgå af lovforslaget, at det er muligt at etablere samarbejder på tværs af provsti- og stiftsgrænser.

Sydthy Provstiudvalg, Haderslev Domprovstiudvalg, Næstved Provstiudvalg, Ribe Domprovstiudvalg og Århus Domprovstiudvalg mener ligeledes, at der skal være hjemmel til samarbejde mellem provstiudvalg. Der henvises bl.a. til, at det kan blive nødvendigt med samarbejde mellem flere provstiudvalg, når bestemte opgaver skal løses, hvis det skal kunne hænge økonomisk sammen. Endvidere peges der fx på, at dette kan være nødvendigt, hvis provstiudvalget

ønsker at varetage en opgave, hvor færre end 20 % af menighedsrådene deltager i forsøget. Ribe Domprovstiudvalg henviser til, at hvis provstiudvalgene inden for et stift kombinerede den geografiske inddeling med en projektororganisation og (eksempelvis) etablerede et bygningskontor, et personalekontor og et økonomikontor – ville det menighedsrådsbaserede demokrati kunne få den administrative understøttelse, der er behov for, og i en form det selv skabte og derfor havde ejerskab til.

Samarbejdet Kirkekasserer Vest mener, at det er fundamentalt, at sognene får udvidede muligheder for at kunne indgå i tværgående samarbejder omkring fx administrative opgaver og processer både på tværs af provstiudvalg, og som aftaler der indgås mellem de samarbejdende sogne og en selvstændig juridisk enhed/et regnskabskontor, som, mod betaling, udfører de aftalte opgaver og services.

Biskoppen over Lolland-Falsters Stift anfører, at det er særligt vigtigt, at der er mulighed for samarbejder ud over stiftets grænser, da dette vil åbne op for flere muligheder på alle niveauer.

3.3.1.3. Flytning af kompetence til andre sogne

1 menighedsråd mener, at det bør tydeliggøres, at opgaver, ansvar, kompetencer og finansiering kan flyttes til fx et større sogn på samme vis, som disse kan flyttes til et provstiudvalg, hvis det lokalt er hensigtsmæssigt. Menighedsrådet mener, at kompetencerne i forvejen er til stede, og at stordriftsfordele således kan opnås med det samme.

3.3.1.4. Teknik

Biskoppen over Ribe Stift foreslår, at ordlyden af bestemmelsen ændres, da en række af de folkekirkelige instanser, der henvises til i de særlige bemærkninger til bestemmelsen ikke er myndigheder, men institutioner.

3.3.2. Kirkeministeriets bemærkninger

3.3.2.1. Tydeliggørelse af mulighed for samarbejde mellem menighedsråd og hhv. biskopper og stiftsadministration

Kirkeministeriet vil i bemærkningerne tydeliggøre muligheden for samarbejde mellem menighedsråd og stiftets biskop/stiftsøvrighed.

3.3.2.2. Samarbejde på tværs af provstiudvalg m.v.

Lovforslaget er ikke til hinder for, at der samarbejdes på tværs af provsti- og stiftsgrænser, hvilket Kirkeministeriet vil tydeliggøre i bemærkningerne. Ministeriet vil ligeledes tydeliggøre, at provstiudvalgene kan samarbejde indbyrdes med henblik på løsning af opgaver for menighedsråd.

3.3.2.3. Flytning af kompetence til andre sogne

Kirkeministeriet vil i bemærkningerne til lovforslaget tydeliggøre muligheden for, at et samarbejde mellem menighedsråd kan flytte opgaver, kompetence og finansiering til et af menighedsrådene.

3.3.2.4. Teknik

Kirkeministeriet ændrer ordlyden af bestemmelsen, således at den får følgende ordlyd "Deltagere i forsøget kan være et eller flere menighedsråd, eventuelt i samarbejde med provstiudvalg, biskopper, stiftsøvrigheder eller andre folkekirkelige myndigheder, institutioner m.v."

3.4. Udkastets § 3 (generelt)

3.4.1. Høringssvarene

Landsforeningen af Menighedsråd henviser til, at intern organisering i menighedsrådene både vedrører enkeltmandsposter og udvalg, men at det alene er reglerne for enkeltposter, der er beskrevet i gældende ret.

3.4.2. Kirkeministeriets bemærkninger

Kirkeministeriet uddyber afsnittet om gældende ret for organisering internt i menighedsråd, således at også gældende ret vedrørende udvalg beskrives.

3.5. Udkastets § 3, stk. 1 (formål med forsøg)

3.5.1. Høringssvarene

3.5.1.1. Betydning af forsøg for den folkekirkelige model

Biskoppen over Fyens Stift gør opmærksom på, at hvis ikke alene konkrete opgaver, men også ansvar og kompetence samt økonomi i vidt omfang flyttes ud af/fra menighedsrådet over til provstiudvalget, så kan det medføre, at provstiudvalgene – og ikke sognene/menighedsrådene – på kortere eller længere sigt bliver den grundlæggende enhed i folkekirken. Biskoppen henviser til, at dette imødekommes ved, at man ved denne forsøgsafprøvning kan gøre erfaringer og få en grundig debat også af de mere principielle konsekvenser.

1 menighedsråd anfører, at forsøgsordningen kan have en hæmmende effekt i forhold til nærhed, tilknytning, folkelighed og sammenhængskraft, som de mener, er nogle af kirkens nøglebegreber. 3 menighedsråd og Aabenraa Provstiudvalg frygter i tråd hermed, at omfattende ændringer af den nuværende ordning vil føre til udvanding af sognestrukturen på grund af

styring udefra. 1 menighedsråd påpeger, at forsøg i folkekirken ikke må resultere i, at al administration bliver samlet i provstiudvalgene med det resultat, at de nuværende menighedsråd bliver reduceret til lokale brugerråd uden reel indflydelse på kirkens liv og vækstmuligheder. Menighedsrådet henviser til, at det er almindelig erfaring, at når et forvaltningsniveau først har afgivet ansvar og kompetencer, er det vanskeligt fortsat at fastholde reel indflydelse. Menighedsrådet anbefaler derfor, at lovforslaget skal være gennemsyret af en tænkning, der er baseret på dialog og samarbejde mellem forskellige forvaltningsniveauer og samarbejdspartnere, og at krav til dialog og samarbejde fortsætter ud over en evt. forsøgsperiode.

1 menighedsråd og Nyborg Provstiudvalg anfører, at flytning af opgaver til provstiudvalget kan medføre, at menighedsrådene oplever, at de mister selvstændighed, hvilket Nyborg Provstiudvalg anfører kan mindske interessen for menighedsrådsarbejdet.

1 menighedsråd frygter, at flytning af kompetence m.v. til provstiudvalget vil medføre topstyring og et pres fra provstiudvalget på de menighedsråd, som ikke ønsker at flytte opgaver, til alligevel at placere opgaver m.v. hos provstiudvalget.

3.5.1.2. Relationen mellem menighedsråd og provstiudvalg

Aarhus Vestre Provstiudvalg anfører, at man ved en overdragelse af opgaver som fx personaleadministration fra menighedsråd til provstiudvalg skal være særlig opmærksom på, hvorvidt det påvirker relationen mellem menighedsråd og provstiudvalg, herunder der kan stilles spørgsmål ved provstiudvalgets upartiskhed i fordelingen af midler, og om provstiudvalg kan udøve tilsyn med opgaver, som de selv varetager for nogle af menighedsrådene. Aarhus Vestre Provstiudvalg forudsætter, at der som led i forsøgene bliver foretaget undersøgelser af, hvad det har af konsekvens for relationen mellem provstiudvalget og menighedsrådene. Provstiudvalget anfører, at kun hvor sådanne analyser viser, at det ikke får nævneværdig betydning for opfattelsen af provstiudvalget som upartisk, kan det forsvares at indføre permanent lovgivning, der giver provstiudvalget forskellige roller i forhold til de enkelte menighedsråd. De foreslår på denne baggrund – og af hensyn til provstiet som tilsynsmyndighed - at opgaver, der overdrages fra det enkelte råd, bedst varetages ved at etablere en selvstændig samarbejdsenhed i provstiet af de deltagende sogne under provstiudvalget. Provstiudvalget anfører, at der herved sikres langt større klarhed i rollerne såvel som i tilsynet.

3.5.1.3. Kompetence bør ikke kunne flyttes til provstiudvalg

6 menighedsråd bemærker, at de ikke ønsker, at kompetence skal kunne flyttes til provstiudvalgene. 3 af disse henviser til, at der alene skal ske en lettelse i det administrative arbejde i form af flytning af administrative opgaver uden flytning af kompetence til provstiudvalget i de tilfælde, hvor det med fordel kan overføres fra sogne til provstiudvalg. Det ene menighedsråd uddyber, at de anser det for væsentligt, at det overordnede ledelsesansvar forbliver hos det

enkelte menighedsråd. Det er derfor menighedsrådets holdning, at en fælles kontaktperson kun giver mening i flersognspastorater. Et andet menighedsråd ud af de 6 anfører, at man i stedet for flytning af kompetence til provstiudvalg skal give menighedsråd vide muligheder for samarbejde med andre menighedsråd og kirker med henblik på at kunne mønstre de administrative kompetencer.

1 menighedsråd anfører, at arbejdsgiveransvaret – i forhold til relativt store sogne – ikke vil være egnet til at overgive til provstiudvalget, idet en fastsat normering fra fx provstiudvalgets side vil kunne medvirke til forringede arbejdsforhold for medarbejderne.

3.5.1.4. Større autonomi til menighedsråd

1 menighedsråd foreslår, at menighedsråd skal have mulighed for større autonomi, således at de får mulighed for at agere helt uden om provstiudvalget, fx i forbindelse med godkendelseskravet fra provstiudvalget med anvendelse af de tildelte økonomiske midler. Menighedsrådet foreslår, at kontrollen placeres hos provsten i forbindelse med provstesynet – hvert 3. år – samt hos provstirevisor, som kunne vurdere, om arbejderne skulle placeres under hhv. drift eller anlæg.

3.5.1.5. Vejledninger, skabeloner m.v.

Gentofte Provstiudvalg understreger et ønske om, at der sammen med forsøg skabes skabeloner for samarbejde, så man ikke hver gang skal opfinde "den dybe tallerken".

3.5.1.6. Teknik

Biskoppen over Ribe Stift foreslår, at det af lovteksten klart kommer til at fremgå, at forsøg kan omfatte overflytning af menighedsrådenes opgaver, kompetencer og finansielle midler til andre folkekirkelige myndigheder og institutioner, idet den nuværende formulering giver det indtryk, at der alene er tale om forsøg, der involverer rammerne for menighedsrådets tilrettelæggelse af løsningen af de lovfæstede opgaver. Biskoppen tilføjer, at en sådan ændring endvidere vil betyde en præcisering af kirkeministerens godkendelseskompetence.

3.5.2. Kirkeministeriets bemærkninger

3.5.2.1. Betydning af forsøg for den folkekirkelige model

Det er op til hvert enkelt menighedsråd, hvorvidt de ønsker at afgive kompetence. De deltagende menighedsråd kan endvidere ved enighed blandt de deltagende menighedsråd til enhver tid stoppe eller trække sig ud af et forsøg. Forsøgslovgivningen bygger således på et princip om fuld frivillighed

for menighedsrådene. Der er i tråd hermed lagt vægt på, at samarbejder mellem menighedsråd og provstiudvalg ikke kan tvinge øvrige menighedsråd til at afgive kompetence. Der er altså ikke tale om en generel ændring af den folkekirkelige model i form af en lovpligtig flytning af kompetence, men blot om større frihed for menighedsrådene til selv at vælge, om de ønsker at afgive kompetencer.

På baggrund af forsøgene vil fordele og ulemper ved de afprøvede organisationsformer, herunder fordele og ulemper ved at give menighedsråd mulighed for at flytte kompetencer, blive evalueret.

3.5.2.2. Relationen mellem menighedsråd og provstiudvalg

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget skal der tages stilling til tilsynet, hvis et forsøg indebærer flytning af kompetence mv. til den myndighed, som efter gældende ret har tilsynspligten med det konkrete område. Tilsynet kan i givet fald eventuelt flyttes til stiftsøvrigheden/biskoppen eller til et andet provstiudvalg.

I forbindelse med evaluering af forsøg bør der bl.a. være fokus på, hvordan provstiudvalgets deltagelse i forsøget påvirker provstiudvalgets øvrige opgavevaretagelse.

3.5.2.3. Kompetence bør ikke kunne flyttes til provstiudvalg

Der henvises til bemærkningerne til afsnit 3.5.2.1.

3.5.2.4. Større autonomi til menighedsråd

Kirkeministeriet bemærker, at det ikke ligger i lovforslaget at afskaffe provstiudvalget, men derimod at se på opgavefordeling mellem niveauer.

3.5.2.5. Vejledninger, skabeloner m.v.

Udarbejdelse af vejledninger og skabeloner m.v. er den del af formålet med lovforslaget, hvilket ligeledes fremgår af lovforslagets bemærkninger.

3.5.2.6. Teknik

Formålet med forsøgene fremgår både af selve lovteksten og er uddybet i bemærkningerne til lovforslaget. Der foretages derfor ikke ændring af lovforslaget.

3.6. Udkastets § 4 (generelt)

3.6.1. Høringssvarene

Biskoppen over Københavns Stift og biskoppen over Fyens Stift opfordrer til, at tilsynsmyndighederne bliver hørt i forsøg, der rækker ud over dispensationsmulighederne i menighedsrådslovens kap. 8. Biskoppen over Roskilde Stift tilslutter sig dette.

3.6.2. Kirkeministeriets bemærkninger

Som nævnt i afsnit 3.1.2.1. er kirkeministeren indstillet på, at en følgegruppe inddrages i forhold til, hvilke forsøg, der bør iværksættes. I givet fald vil det være relevant at biskopperne bliver repræsenteret i følgegruppen, således, at tilsynsmyndighedens generelle synspunkter bliver inddraget i forhold til de enkelte forsøgstyper.

Gennemførelse af det konkrete forsøg forudsætter, at facilitator og stiftsøvrigheden/biskoppen er i dialog i relevant omfang, jf. lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 3.1.3.

3.7. Udkastets § 4, stk. 1 (kirkeministerens godkendelse)

3.7.1. Høringssvarene

3.7.1.1. Tilsyn

Biskoppen over Ribe Stift foreslår, at der i lovforslaget indsættes bestemmelser, der *enten* fastsætter, hvem der overtager de tilsyns- og kontrolopgaver, som myndigheder har i forhold til menighedsrådene, når en eller flere af myndighederne indgår i forsøg med dem, *eller* giver ministeren hjemmel til at fastsætte bestemmelser herom, enten i en bekendtgørelse eller i selve forsøgsgodkendelserne. Biskoppen bemærker, at det vurderes at være vigtigt for såvel de enkelte myndigheder som folkekirkens medlemmer og borgerne i øvrigt, at der ikke er tvivl om myndighedskompetencernes placering.

1 menighedsråd og Herning Nordre og Herning Søndre fælles provstiudvalg gør opmærksom på, at der ved flytning af kompetence skal tages stilling til tilsynet.

Foreningen af Provstisekretærer lægger vægt på, at de samarbejdende menighedsråd organiseres med en bestyrelse, der er uafhængig af provstiudvalget. De henviser til, at provstiudvalget kun på den måde kan udøve sin tilsynsforpligtelse over for de samarbejdende menighedsråd.

Frederikshavn Provstiudvalg anfører, at når et provstiudvalg overtager opgaver fra menighedsråd og tilsynspligten dermed evt. rykkes til et andet provstiudvalg vil det medføre en ekstra opgave for dette provstiudvalg, som kan være vanskelig at få passet ind i årshjulet. Det vil sandsynligvis medføre en total professionalisering af tilsynet (provstiudvalget vil købe en bygningsagkyndig til alene at forestå det), hvorved det teologiske og menighedsmæssige perspektiv ved synene vil forsvinde.

3.7.1.2. Initiativret

Aarhus Nordre Provstiudvalg opfordrer til, at det fremgår direkte af lovens ordlyd, at såvel stift, provstiudvalg som menighedsråd har initiativretten til at iværksætte forsøg i henhold til denne lov.

Biskoppen over Ribe Stift foreslår, at formuleringen af § 4, stk. 1 og 3, ændres, da det antages, at man med bestemmelsen ønsker at fastsætte, at ansøgninger om og ændringer i godkendte forsøg skal godkendes af kirkeministeren, og ikke – som den foreslåede formulering vil kunne forstås - at kirkeministeren er forpligtet til at godkende ansøgninger om forsøg og ændringer, og dermed ikke kan meddele afslag på indgivne ansøgninger.

3.7.1.3. Metode

Landsforeningen af Menighedsråd anbefaler, at det nødvendige antal deltagende menighedsråd overvejes konkret for hvert enkelt forsøg. De henviser til, at der kan være forsøg, som kan være meningsfulde og give værdifulde erfaringer med færre end 10 deltagere.

3.7.2. Kirkeministeriets bemærkninger

3.7.2.1. Tilsyn

Hvis et forsøg indebærer flytning af kompetence mv. til den myndighed, som efter gældende ret har tilsynspligten med det konkrete område, skal der tages stilling til tilsynet. Tilsynet kan i givet fald eventuelt flyttes til stiftsøvrigheden/biskoppen eller til et andet provstiudvalg.

Det skal i selve loven og i bemærkningerne hertil tydeliggøres, at kirkeministeren hvert år udbyder en række forsøg, som menighedsråd m.v. kan ansøge om at deltage i. Det vil ligeledes blive præciseret, at det af forsøgsbeskrivelserne skal det fremgå, hvem der varetager tilsynspligten, hvis denne er berørt af forsøget.

3.7.2.2. Initiativret

Det bliver i selve loven og i bemærkningerne hertil tydeliggjort, at kirkeministeren hvert år udbyder en række forsøg, som menighedsråd m.v. kan ansøge om at deltage i.

Initiativretten til at ansøge om at deltage i forsøg ligger hos dem, der ønsker at deltage i forsøget, hvilket skal tydeliggøres i loven og de tilhørende bemærkninger. Lovforslagets fokus er på menighedsrådenes frihed til at organisere sig individuelt. Initiativretten ligger derfor som udgangspunkt hos menighedsrådene, men provstiudvalg m.v. kan til enhver tid tage initiativ til drøftelse af samarbejdsformer.

3.7.2.3. Metode

Kirkeministeriet vil i bemærkningerne til lovforslaget tydeliggøre, at kirkeministeren hvert år udbyder en række forsøg. Under hver forsøgstype bør der som udgangspunkt være 10 enkeltforsøg, hvor enten enkelt-menighedsråd eller flere menighedsråd i et samarbejde indgår. Forsøgene inden for forsøgsrammen kan foregå i forskellige provstier. Med dette udgangspunkt sikres, at forsøgene bør have en vis størrelse af hensyn til repræsentativiteten og evaluering.

Det vil dog ikke være udelukket, at der kan iværksættes forsøg med færre end 10 deltagere, fx fordi forsøget er meget principielt, og det derfor vurderes, at det bør afprøves, også selv om der kun iværksættes forsøg et mindre antal steder end 10.

3.8. Udkastets § 4, stk. 2 (forsøgsskabelon og frist for indsendelse)

3.8.1. Høringssvarene

3.8.1.1. Forsøgsrammer

Biskoppen over Ribe Stift foreslår, at det i lovteksten anføres, om forsøg kun kan godkendes inden for de af ministeriet udmeldte rammer, om menighedsrådene frit kan søge om godkendelse af forsøg, eller om der er tale om begge muligheder.

Århus Domprovstiudvalg mener, at det er et problem, at menighedsrådene kun kan søge om bestemte – af ministeriet fastsatte – forsøgstyper. Domprovstiet mener, at det vil skabe en uhensigtsmæssig barriere i forhold til at få afprøvet andre gode ideer.

3.8.1.2. Frist for kirkeministerens godkendelse m.v.

Viborg Østre Provstiudvalg foreslår, at ministeriet forpligtes på at afgive svar på ansøgning om forsøg inden for en nærmere fastsat frist, fx 3 måneder – svarende til den periode, menighedsrådene har til at fremsende evaluering. Provstiudvalget lægger i denne sammenhæng vægt på, at der foreligger en godkendelse fra ministeren inden 15. august, da det vil være hensigtsmæssigt af hensyn til provstiudvalgets budgetplanlægning. Ud fra samme hensyn anbefaler Næstved Provstiudvalg, Glostrup Provstiudvalg, Holstebro Provstiudvalg og Danmarks Provsteforening, at godkendelsen af forsøg sker inden den 1. august, da budgetproceduren afsluttes den 15. september.

Varde Provstiudvalg og de 8 provster i Ribe Stift foreslår af hensyn til budgetprocessen, at godkendelse af forsøg foreligger senest den 15. juni. De 8 provster i Ribe Stift anfører endvidere, at forsøg først kan igangsættes 1. januar i det følgende budgetår, når midlerne er til stede på budgettet.

Haderslev Domprovstiudvalg henleder ligeledes opmærksomheden på, at godkendelse af forsøg skal ske i sammenhæng med tidsfrister for budgetplanlægning m.m.

Landsforeningen af Menighedsråd anfører, at det kan overvejes, om det er hensigtsmæssigt at fastsætte ansøgningsfrister i lovteksten, og dermed begrænse fleksibiliteten i efterfølgende år i betragtning af, at ministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere bestemmelser om ansøgning til forsøg mv.

3.8.1.3. Krav til godkendelse – økonomiske konsekvenser og endeligt ansvar

Odder Provstiudvalg opfordrer til, at kirkeministeren i forbindelse med stillingtagen til ansøgninger forholder sig til de økonomiske konsekvenser heraf. De foreslår, at dette kan blive en del af forsøgsskabelonen.

Selskab for Kirkeret opfordrer til særlig opmærksomhed på, at muligheden for samarbejde mellem forskellige juridiske personer potentielt kan skabe tvivl om, hvilken juridisk person der i sidste ende er ansvarlig for udførelsen af den enkelte opgave.

3.8.2. Kirkeministeriets bemærkninger

3.8.2.1. Forsøgsrammer

Jf. bemærkningerne til afsnit 3.7.2.2. og 3.7.2.3.

For at sikre et sammenligneligt grundlag at evaluere forsøgene på, er det kirkeministeren, der årligt udbyder en række forsøg. Kirkeministeren vil således årligt på baggrund af sin almindelige dialog med det folkekirkelige landskab foretage en vurdering af, hvilke forsøg der vurderes hensigtsmæssige i forhold til en evt. revision af gældende ret. Det skal i forlængelse heraf anføres, at kirkeministeren er indstillet på, at en følgegruppe inddrages i forhold til, hvilke forsøg der bør iværksættes.

3.8.2.2. Frist for kirkeministerens godkendelse m.v.

Kirkeministeriet har på baggrund af høringssvarene vurderet, at frister for bl.a. ansøgning af forsøg og for kirkeministerens godkendelse af forsøg fastsættes i en bekendtgørelse og ikke i selve lovteksten.

Dette skyldes, at der kan være stor forskel på arten af forsøg, herunder i hvilket omfang økonomi i forsøg er afhængig af budgetprocessen. Der er således forskel på, om forsøg indebærer, at opgaver placeres hos en anden kirkelig myndighed, eller om forsøg omhandler den interne organisering i menighedsråd.

Kirkeministeriet finder det derfor nødvendigt med fleksibilitet i forhold til fastsættelse af frister for ansøgning og godkendelse af forsøg, hvorfor ministeriet udvider bemyndigelsesbestemmelsen i udkastets § 4, stk. 5. Der vil i den forbindelse blive lagt afgørende vægt på hensynet til budgetprocessen og en sammenhæng mellem ansøgningsfrist og godkendelsesfrist.

3.8.2.3. Krav til godkendelse – økonomiske konsekvenser og endeligt ansvar

I forsøgsbeskrivelsen skal forsøgsdeltagerne foretage en vurdering af de konkrete økonomiske konsekvenser af forsøget. Det vil således være menighedsråd og provstiudvalget, der lokalt skal vurdere og prioritere de evt. ekstraudgifter, der er forbundet med det konkrete forsøg. For så vidt angår udgifter til facilitering henvises til afsnit 3.9.2.

3.9. Udkastets § 4, stk. 4 (facilitator)

3.9.1. Høringssvarene

Biskoppen over Ribe Stift anfører, at det af forsøgsskabelonen bør fremgå, hvem der understøtter forsøget (facilitator).

Biskoppen over Københavns Stift og biskoppen over Roskilde Stift anfører, at der skal fastsættes krav til facilitator, herunder at facilitator skal kunne rådgive menighedsrådet og bistå med administrativ bistand, ligesom facilitator skal kunne bistå med konflikthåndtering. Biskoppen finder det hensigtsmæssigt, at forsøgene har en klar styring, og at facilitator bør have et indgående kendskab til den folkekirkelige arbejdsplads.

Biskoppen over Københavns Stift og biskoppen over Roskilde Stift lægger endvidere op til, at det skal være samme facilitator inden for samme forsøgstype, og at hvert forsøg skal afprøves af 10-15 menighedsråd/samarbejder.

Biskopperne og Landsforeningen af Menighedsråd henviser til, at opgaven er af en vis størrelse, og at der derfor ved ansøgningen bør tages stilling til, om facilitator kan tillægges et vederlag.

3.9.2. Kirkeministeriets bemærkninger

Kirkeministeriet er enig i, at det af forsøgsbeskrivelsen bør fremgå, hvem der understøtter forsøget.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at facilitator skal bistå menighedsrådene med rådgivning og administrativ bistand i løbet af forsøgsperioden, ligesom det fremgår, at facilitator skal bidrage til løsning af konflikter mellem forsøgsdeltagere i form af konflikthåndtering.

Kirkeministeriet vurderer, at facilitatorrollen ikke bør begrænses til at skulle have indgående kendskab til den folkekirkelige arbejdsplads. Kirkeministeriet lægger derimod vægt på, at facilitator har kompetencer inden for facilitering af projekter m.v.

Kirkeministeriet fastholder, at det derfor vil være relevant, at der afprøves forskellige facilitatorer særligt på tværs af forsøgstyperne. I forbindelse med udarbejdelse af hver enkel forsøgstype vil der blive taget stilling til, hvorvidt det vil være mest hensigtsmæssigt at have sammen facilitator i alle underliggende forsøg, eller om der skal afprøves forskellige facilitatorer inden for samme forsøgstype.

For så vidt angår finansiering af faciliteringsopgaven, vurderer Kirkeministeriet, at udgiften hertil i perioden frem til godkendelsen af forsøg efter en konkret vurdering kan afholdes af fællesfonden, mens facilitering i det videre forløb bør finansieres lokalt. Kirkeministeriet har herved lagt vægt på, at udgiften til facilitering frem til godkendelsen kan betragtes som et trin i processen, som man ikke kender udfaldet af, da det er uvist, hvorvidt det fører til et konkret forsøg, mens udgiften til facilitator i perioden efter en godkendelse af forsøg kan anses som en driftsopgave, der kan tages højde for budgetmæssigt.

Kirkeministeriet vil ændre ordlyden af udkastets § 6, stk. 3, vedr. fællesfondens afholdelse af udgifter i overensstemmelse hermed.

Det vil være menighedsråd og provstiuvalget, der lokalt skal vurdere og prioritere de evt. ekstraudgifter, der er forbundet med det konkrete forsøg, herunder udgifter til facilitering ved forsøg efter godkendelsen heraf.

3.10. 3.10. Udkastets § 4, stk. 5 (bemyndigelse)

3.10.1. Høringssvarene

Biskoppen over Ribe Stift anbefaler, at det overvejes, om elementer i § 4, stk. 1-4, kan flyttes til § 4, stk. 5.

3.10.2. Kirkeministeriets bemærkninger

Udkastets § 4, stk. 5, ændres, så den får følgende ordlyd "Kirkeministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere bestemmelser om frister i forbindelse med forsøg og ansøgning til forsøg, herunder om forsøgsskabelon, facilitering m.v.". Der henvises i øvrigt til afsnit 3.8.2.2. om en udvidelse af bemyndigelsesbestemmelsen.

3.11. Udkastets § 5, stk. 1 (frivillighed i samarbejder)

3.11.1. Høringssvarene

Biskoppen over Ribe Stift angiver, at det bør uddybes, hvem der frivilligt kan vælge at deltage i forsøg, idet der fremgår et "m.v." i lovteksten, og dette ikke er uddybet i bemærkningerne. Biskoppen anfører, at bestemmelsen bør være udtømmende.

3.11.2. Kirkeministeriets bemærkninger

Kirkeministeriet kan oplyse, at "m.v." henviser fx til institutioner under fællesfonden og udskilte kirkegårde, hvilket Kirkeministeriet vil præcisere i bemærkningerne.

3.12. Udkastets § 5, stk. 2 (forpligtelse af provstiudvalget til at deltage i forsøg)

3.12.1. Høringssvarene

3.12.1.1. Ønske om frivillighed for provstiudvalgenes deltagelse i samarbejder med menighedsråd

3 menighedsråd, Helsingør Domprovstiudvalg, Aabenraa Provstiudvalg, Frederikshavn Provstiudvalg, Glostrup Provstiudvalg, Varde Provstiudvalg, Ribe Domprovstiudvalg, Aarhus Vestre Provstiudvalg, Aarhus Nordre provstiudvalg, Greve-Solrød Provstiudvalg, Aabenraa Provstiudvalg, Holstebro Provstiudvalg og Danmarks Provsteforening mener, at provstierne ikke skal kunne forpligtes til at deltage i et samarbejde med menighedsråd, men at et samarbejde altid skal bygge på frivillighed. Helsingør Domprovstiudvalg lægger i den sammenhæng vægt på, at forsøg med samarbejde mellem menighedsråd og provstiudvalg kan have økonomiske, administrative og personalemæssige konsekvenser, hvorfor det bedste resultat opnås, når der er enighed om samarbejdet. Der er bl.a. henvist til, at et folkevalgt niveau i folkekirken ikke skal kunne fraskrive sig opgaver ved at pålægge et andet folkevalgt niveau at varetage dem.

Landsforeningen af Menighedsråd mener, at det principielt giver bedre betingelser for samarbejde, hvis frivilligheden omfatter alle berørte parter. Landsforeningen henviser til, at i et provsti med et lille antal menighedsråd vil to menighedsråd kunne pålægge provstiudvalget en opgaver, som ikke nødvendigvis har det i bemærkningerne anførte meningsfulde omfang.

Herning Nordre og Herning Søndre fælles provstiudvalg finder det betænkeligt, at provstiet kan blive pålagt opgaver fra menighedsråd, da det vil øge udgifterne og behov for mere ansat arbejdskraft ude i provstierne, jf. i øvrigt bemærkningerne til udkastets § 6, stk. 2.

3.12.1.2. Procentsatsen

1 menighedsråd mener, at 20 % er en vilkårlig "mindretalsbeskyttelse", som ikke følger normal praksis om flertalsbestemmelser i økonomiske anliggender i budgetsamrådet.

Viborg Østre Provstiudvalg mener, at det vil være rimeligt, at provstiudvalgene først vil kunne pålægges en sådan opgave, hvis der er tale om en majoritetsbeslutning, gerne 2/3 men i alt fald over 50 %. De henviser bl.a. til, at hvis et mindretal af menighedsrådene pålægge provstiudvalget opgaver, indskrænker man et andet folkevalgt organs mulighed for at prioritere. Aarhus Søndre Provstiudvalg tilslutter sig en grænse på 2/3 opbakning til samarbejder med provstiudvalg. Ligeledes finder Skive og Salling Provstiudvalg det for problematisk, at man går fra 2/3 tilslutning på et budgetsamråd til at kunne gennemtvinge et samarbejde mellem menighedsråd og provstiudvalg ved kun 20% flertal blandt provstiets menighedsråd. I tråd hermed henviser Danmarks Provsteforening og Holstebro Provstiudvalg til, at de nuværende

samarbejdsaftaler, som er indgået på budgetsamrådet med 2/3 deltagelse ikke har hindret mangfoldige samarbejdsrelationer.

3.12.1.3. Loft over antallet af forsøg, som et provstiudvalg kan pålægges

Vesthimmerlands Provstiudvalg, Sydthy Provstiudvalg, Herning Nordre og Herning Søndre fælles provstiudvalg anfører, at der bør være et loft over antal af forsøg, hvor provstiudvalg pålægges at samarbejde med menighedsråd. Provstiudvalgene henviser til, at sådanne samarbejder kan udgøre en økonomisk byrde for provstiet. Aarhus Søndre Provstiudvalg og Haderslev Domprovsti tilslutter sig dette og anbefaler hhv. et loft på 2 forsøg om året og to forsøg på en gang. Danmarks Provsteforening, Helsingør Domprovstiudvalg, Falster Provstiudvalg, Holstebro Provstiudvalg og Næstved Provstiudvalg anbefaler ligeledes et maksimum på to forsøg på en gang. Haderslev Domprovsti bemærker, at forsøgene bør spredes over hele landet.

1 menighedsråd, Aabenraa Provstiudvalg og Glostrup Provstiudvalg foretrækker som ovenfor nævnt, at der er enighed mellem menighedsråd og provstiudvalg ved samarbejder. Hvis dette ikke imødekommes henstiller provstiudvalget til, at et provstiudvalg højst kan forpligtes på to forsøg på en gang. Varde Provstiudvalg foretrækker ligeledes som nævnt ovenfor frivillighed ved samarbejder mellem menighedsråd og provstiudvalg, men anfører, at såfremt provstiudvalget kan pålægges at gennemføre et forsøg bør der være flere end 20% af menighedsrådene i provstiet, der anmoder om det. Varde Provstiudvalg tilføjer, at der bør fastsættes en begrænsning af antallet af forsøg i det enkelte provsti, så man kun kan iværksætte ét forsøg i det enkelte provsti i forsøgsperioden. De henstiller til, at det vil være mest optimalt, hvis enkelte provstiudvalg efter ønske fra menighedsråd og provstiudvalg i fællesskab kan blive forsøgsprovstiet for en enkelt forsøgsmodel hver.

Kolding Provstiudvalg mener, at der bør være begrænsning på antal af forsøg, der iværksættes på én gang i et provsti.

3.12.1.4. Beregningsmetode

1 menighedsråd og Falster Provstiudvalg anfører, at det bør gøres klart, hvorvidt de i bestemmelsen omtalte 20% af menighedsrådene skal forstås som antallet af råd i et provsti eller med vægtet stemme i lighed med bestemmelserne vedr. budgetsamråd. Menighedsrådet henviser til, at det skal være vægtede sogne, hvis det er en forpligtende samarbejdsaftale for budgetsamråd, hvorfor de alm. gældende afstemningsregler i budgetsamråd også må gælde her.

3.12.2. Kirkeministeriets bemærkninger

3.12.2.1. Ønske om frivillighed for provstiudvalgenes deltagelse i samarbejder med menighedsråd

Side 29
Dokument nr. 32947/17

Hensigten med Projektet Menighedsråd på jeres måde er at give menighedsrådene nye og bedre muligheder for at afprøve nye organisationsformer. Menighedsrådenes ønsker og behov har således været hovedfokus i arbejdet i Styregruppen for menighedsråd på jeres måde, og dette fastholdes med forslaget til forsøgslovgivningen, hvor det er menighedsrådene, der har kompetencen til at beslutte om rådene skal deltage i forsøg.

Ministeriet er opmærksom på høringssvaret fra Landsforeningen af Menighedsråd, hvor det nævnes, at provstiudvalgets deltagelse også bør være frivillig. Ministeriet er enig i, at forsøget har de bedste forudsætninger for at lykkes, hvis der er enighed mellem menighedsråd og provstiudvalg om deltagelsen, men samtidig vurderes det, at hensynet til menighedsrådets ønske om at afprøve nye arbejdsformer vejer tungere end provstiudvalgets mulighed for at blokere herfor. Bemærkningerne giver derfor ikke anledning til at ændre lovforslaget.

3.12.2.2. Procentsatsen

Kirkeministeriet har på baggrund af høringssvarene valgt at forhøje procentsatsen i udkastets § 5 stk. 2 og 3, således at menighedsråd i et provsti alene kan pålægge et provstiudvalg at deltage i et forsøg, hvis menighedsrådene udgør 30% af menighedsrådene i provstiet.

Ved en procentsats på 20 %, som det blev foreslået i forbindelse med høringen af lovforslaget, vil der være 2 provstier, jf. tabellen nedenfor, hvor et enkelt menighedsråd vil kunne pålægge provstiudvalget opgaver, kompetence og finansiering.

Med en procentsats på 30 sikrer man derimod, jf. tabellen nedenfor, at:

- 1) et enkelt menighedsråd – for sig selv - ikke længere vil kunne pålægge et provstiudvalg opgaver, kompetence og finansiering,
- 2) der alene vil være to provstier⁹, hvor to menighedsråd kan pålægge et provstiudvalg at deltage i et forsøg, og
- 3) at der alene vil være 21 provstier, hvor 3 menighedsråd kan pålægge et provstiudvalg at deltage i et forsøg.¹⁰

Antal provstier hvor...	20%	25%	30%
1 menighedsråd kan flytte opgaven	2	0	0
2 menighedsråd kan flytte opgaven	23	9	2
3 menighedsråd kan flytte opgaven	45	29	23
4 menighedsråd kan flytte opgaven	71	52	37

⁹ Det er hhv. Amagerland Provsti og Kongens Lyngby Provsti.

¹⁰ Til sammenligning ville en fastholdelse af den oprindelige procentsats på 20 betyde, der ville være i alt 45 provstier, hvor 3 eller færre menighedsråd, ville kunne pålægge provstiudvalget at deltage.

Generelt bemærkes, at de provstier, der har meget få sogne, typisk består af større menighedsråd i større byer og dermed menighedsråd, der ofte allerede har organiseret sig med administrativ bistand til fx regnskabs- og kirkegårdsadministration.

Forhøjelsen af procentsatsen sikrer fortsat – som det var hensynet bag det oprindelige forslag om 20% - at menighedsråd i mindre provstier reelt også får mulighed for at indgå i samarbejder, der kan pålægge provstiudvalget opgaver, kompetence og finansiering. Samtidig sikrer man med en forhøjelse af procentsatsen hensynet til provstiudvalgenes økonomiske investeringer i forbindelse med forsøg, idet opgaverne har en volumen, der kan begrunde de evt. udgifter, der på kort sigt er forbundet med at placere dem i provstiudvalget. Forhøjelsen betyder endvidere, at opgaver, kompetence og finansiering, der pålægges provstiudvalget vil være af en sådan art, at flere menighedsråd har anset det for hensigtsmæssigt at placere dem i provstiudvalget.

Det vurderes endvidere, at man ved en forhøjelse af procentsatsen fra 20 til 30, undgår behovet for et loft over, hvor mange forsøg provstiudvalget kan pålægges at deltage i.

3.12.2.3. Loft over antallet af forsøg, som et provstiudvalg kan pålægges

Kirkeministeriet vurderer, at man ved en forhøjelse af procentsatsen undgår behovet for et loft over antal samarbejder provstiudvalget kan pålægges at deltage i, idet forhøjelsen af procentsatsen varetager de hensyn, der i høringen blev lagt til grund for et loft, jf. afsnit 3.12.2.2.

3.12.2.4. Beregningsmetode

Kirkeministeriet præciserer i bemærkningerne til lovforslaget, at 30 % af menighedsrådene skal forstås som antallet af råd i et provsti, således at der ikke foretages en vægtning i forhold til antal medlemmer i hvert enkelt råd.

3.13. Udkastets § 5, stk. 4 (forsøg hvor biskop/stiftsøvrighed forpligtes til at indgå)

3.13.1. Høringssvarene

3.13.1.1. Folkekirkens indre og ydre anliggender

Præsteforeningen anmoder Kirkeministeriet om at være opmærksom på, at forslaget om, at kirkeministeren kan pålægge biskopperne at deltage i forsøg – alt efter forsøgets karakter – kan bevæge sig ind i gråzoner mellem kirkens indre og ydre anliggender, bekendelsesgrundlag og den evangelisk-lutherske kirkeordning. Derfor anmoder Præsteforeningen ministeriet om at genoverveje eller præcisere formuleringen i lovforslaget.

3.13.1.2. Lovforslagets tone

Biskoppen over Viborg Stift og biskoppen over Roskilde Stift nævner, at den underliggende tone i § 5, stk. 4, er udtryk for en defensiv opfattelse af biskoppernes rolle. Der henvises i den forbindelse til, at biskopperne til enhver tid ønsker at fremme udviklingen og det kirkelige liv og vækst i folkekirken.

3.13.2. Kirkeministeriets bemærkninger

3.13.2.1. Folkekirken indre og ydre anliggender

Lovforslaget vedrører ikke folkekirken indre anliggender.

3.13.2.2. Lovforslagets tone

Kirkeministeriet afviser, at lovforslaget udtrykker en defensiv opfattelse af biskoppernes rolle. Kirkeministeriet skal i den forbindelse understrege, at formålet med bestemmelsen bl.a. er, at kirkeministeren sikrer, at det er hensigtsmæssigt, at stiftsøvrigheden eller biskoppen indgår i arbejdet.

3.14. Udkastets § 6 (generelt)

3.14.1. Høringssvarene

3.14.1.1. Økonomi generelt

Skive og Salling Provstiudvalg, de 8 provster i Ribe Stift, Præsteforeningen og Biskoppen over Fyens Stift henviser til, at det bør fremgå meget tydeligt, hvilke økonomiske konsekvenser der vil være forbundet med de enkelte forsøg. Der henvises bl.a. til, at de med forsøget forbundne økonomiske omkostninger bør have en klart defineret grænse, og at der skal være de nødvendige midler til stede på budgetterne hhv. hos menighedsrådene og provstiudvalget.

3.14.1.2. Evt. anvendelse af 5%-midler i forbindelse med forsøg

Biskoppen over Fyens Stift foreslår, at det overvejes, om der skal åbnes mulighed for i lovgivningen evt. inden for bestemte rammer at finansiere forsøg via provstiudvalgets 5 % midler, herunder som lån af 5 % midlerne. Hermed kunne ansøgningsfristen forlænges, idet man ikke var bundet af budgetfristen 15. september, jf. biskoppens bemærkninger til § 15, stk. 1 og 2.

3.14.1.3. Honorar til menighedsrådsmedlemmer

1 menighedsråd foreslår, at der indføres mulighed for økonomisk at honorere den eller de personer i menighedsrådet, der bliver ansvarlige for et givent

projekt efter dets godkendelse, da forsøg og udviklingsprojekter kan være ganske arbejdskrævende.

3.14.1.4. Finansiering af samarbejde mellem menighedsråd og biskopper/stiftsøvrigheder

Biskoppen over Ribe Stift og biskoppen over Helsingør Stift bemærker, at det vil være naturligt, at stiftets bevilling bliver tilført midler til dækning af udgifter, der måtte opstå som følge af et samarbejde, som stiftsøvrigheden/biskoppen måtte pålægges af deltage i. En af biskopperne uddyber dette ønske og anfører, at det vil være relevant at få en beskrivelse af, om menighedsrådenes finansiering fuldt ud omfatter f.eks. ansættelse af yderligere medarbejdere i stiftsadministrationen med deraf følgende udgifter til lokaler og inventar m.v., eller om biskop stiftsøvrighed vil skulle medfinansiere og i givet fald hvordan.

Biskoppen over Roskilde Stift gør opmærksom på, at der i lovforslaget ikke er taget stilling til de økonomiske konsekvenser, som en udvikling af biskoppens/stiftsøvrighedens opgaver vil medføre.

3.14.2. Kirkeministeriets bemærkninger

3.14.2.1. Økonomi generelt

Det er en lokal prioritering og et lokalt valg at deltage i forsøg. Som nævnt i afsnit 3.8.2.3. skal forsøgsdeltageren derfor foretage en konkret vurdering af de konkrete økonomiske konsekvenser af forsøgt. Det vil således være menighedsråd og provstiudvalg, der lokalt skal vurdere og prioritere de evt. ekstraudgifter, der er forbundet med det konkrete forsøg. For så vidt angår udgifter til facilitering henvises til afsnit 3.9.2

3.14.2.2. Evt. anvendelse af 5% midlerne

Fristen for at ansøge om at deltage i forsøg og ministeriets godkendelse er fastsat således, at menighedsrådene og provstiudvalgene har mulighed for at prioritere forsøget i forbindelse med budgetlægning. Der vurderes derfor ikke at være et særligt behov for at reservere 5%-midler til forsøgene.

3.14.2.2. Honorar til menighedsrådsmedlemmer

Menighedsrådsarbejdet bygger på frivillighed, og ministeriet finder derfor ikke, at der bør gives honorar til menighedsrådsmedlemmer, som er tovholdere på samarbejdsprojektet.

3.14.2.3. Finansiering af samarbejder mellem menighedsråd og biskopper/stiftsøvrigheder

Hvis menighedsråd overfører opgaver m.v. til biskopper/stiftsøvrighed skal de i tråd med reglerne vedr. overførsel af opgaver til provstiudvalget overføre passende midler til biskopper/stiftsøvrigheder. Dette gælder ligeledes for eventuelle merudgifter i form af personale, systemmæssig understøttelse og facilitering efter godkendelse af forsøg. Dette må bero på en lokal aftale mellem de pågældende menighedsråd og biskopperne/stiftsøvrighederne. Dette vil blive præciseret i bemærkningerne til lovforslaget.

Hvis et forsøg indebærer, at den lovpligtige tilsynspligt flyttes fra et stift til et andet, kan der foretages en udligning mellem stifterne, jf. bevillingen til stifterne via fællesfonden.

3.15. Udkastets § 6, stk. 2 (udgifter til forsøg, hvor provstiudvalget overtager opgaver, kompetencer og finansiering)

3.15.1. Høringssvarene

10 menighedsråd, Haderslev Domprovstiudvalg, Næstved Provstiudvalg, Glostrup Provstiudvalg, Varde Provstiudvalg, Aabenraa Provstiudvalg, Viborg Østre Provstiudvalg, Odder Provstiudvalg, Herning Nordre og Herning Søndre fælles provstiudvalg, Holstebro Provstiudvalg, de 8 provster i Ribe Stift, Danmarks Provsteforening og Landsforeningen af Menighedsråd påpeger bl.a., at forsøg med samarbejder mellem menighedsråd og provstiudvalg, hvor provstiudvalget enten bliver pålagt eller frivilligt overtager opgaver, kompetencer og finansiering for menighedsrådene, kan føre til en udgiftsstigning. Der henvises i den forbindelse særligt til:

- At når arbejde udført af frivillige i sognene i forbindelse med et forsøg ændres til lønnet arbejde i provstiudvalgene, vil det påføre folkekirken ekstraudgifter til løn.

Det kan bl.a. komme til udtryk i:

- Ansættelse af nyt personale.
- Opnormering af eksisterende personale.
- Kompetenceudvikling af eksisterende personale.
- Ekstern bistand.
- Mere ledelse fra provstens side, hvilket øger behovet for, at provsten aflastes for præstearbejdet/frikøbes.

Der bliver bl.a. peget på:

- At forsøgene vil indebære forøgede udgifter for de lokale kirkekasser, da provstiet som administrativ enhed er en lille enhed uden meget store ressourcer.
- At udgifter til forsøg kan medføre en stigning i kirkeskatten, fordi der kan være en merudgift for provstiudvalget forbundet med forsøgene, som ikke kompenseres gennem besparelser eller ved justering af ligningen til de pågældende menighedsråd.

- At besparelserne vil ramme bredt – også de menighedsråd, der ikke deltager i forsøgene.

Danmarks Provsteforening og Holstebro Provstiudvalg henviser til, at der mangler en fælles afklaring af den fællesfundsfinansierede del af forholdet mellem provste- og præstestillingen. De anfører endvidere, at der er store økonomiske forskelle på provstierne formåen, hvis alle midlerne til finansiering af ledelsesopgaven skal findes af den lokale ligning. De henviser til, at denne problematik kan få konsekvenser for kvaliteten af forsøgene.

1 menighedsråd henstiller til, at man arbejder på regelsæt, der fremmer den ressource, der ligger i frivillig arbejdskraft i stedet for at begrænse den. De 8 provster i Ribe Stift henviser endvidere til, at det kan medføre en højere kirkeskat.

1 menighedsråd foreslår, at ordet "kan" indsættes i bestemmelsen, således at det fremgår, at "ved sådanne forsøg *kan* de deltagende menighedsråds ligning nedsættes tilsvarende som led i den almindelige budgetproces".

3.15.2. Kirkeministeriets bemærkninger

Der henvises generelt til bemærkningerne til afsnit 3.14.2.1. Herudover skal det nævnes, at det er biskopperne, der fastsætter omfanget af den gejstlige betjening i de enkelte sogne. Derudover er det op til de enkelte sogne, i forbindelse med fastlæggelsen af den lokale økonomi, at finde midler til eventuel oprettelse af en lokalfinansieret præstestilling. Ved forsøg, hvor opgaver, kompetence og finansiering placeres hos provstiudvalget, skal der tages stilling til, hvorvidt og i hvilket omfang forsøget vil betyde, at provsten bør aflastes for præstearbejdet og i givet fald, hvordan den gejstlige betjening i sognet skal dækkes. Denne afklaring vil ske i et samarbejde med pågældende biskop og forsøgsdeltagere. Ligeledes skal dette emne indgå i evaluering af de pågældende forsøg.

3.16. Udkastets § 6, stk. 3 (udgifter til evaluering)

3.16.1. Høringssvarene

Budgetfølgegruppen konstaterer, at det ikke er opgjort, hvor stor en belastning på fællesfondens økonomi, lovforslaget evt. vil kunne have.

Budgetfølgegruppen anfører, at i fald lovforslaget vil få indflydelse på fællesfondens økonomi, da forventer budgetfølgegruppen at få tilsendt et budget til drøftelse og stillingtagen forinden lovforslaget fremsættes i Folketinget.

3.16.2. Kirkeministeriets bemærkninger

Lovforslaget er en rammelov. Den konkrete bevilling til udgifter til evaluering gives efter den almindelige budgetprocedure for fællesfonden. Det vil sige, at

bevillingen gives af kirkeministeren efter høring af budgetfølgegruppen, når de enkelte forsøg og evalueringsprocessen er fastslagt.

For så vidt angår finansiering af faciliteringsopgaven, vurderer Kirkeministeriet, at udgiften hertil i perioden frem til godkendelsen af forsøg efter en konkret vurdering kan afholdes af fællesfonden, mens facilitering i det videre forløb bør finansieres lokalt, jf. afsnit. 3.9.2.

Kirkeministeriet vil således ændre ordlyden af udkastets § 6, stk. 3, vedr. fællesfondens afholdelse af udgifter, så bestemmelsen får denne ordlyd: "Fællesfonden afholder udgifter til evaluering af forsøg og til facilitering af forsøg frem til godkendelse heraf".

3.17. Udkastets § 7 (forsøgsperiodens længde)

3.17.1. Høringssvarene

3.17.1.1. Evt. udvidelse af forsøgsperiodens længde

1 menighedsråd anfører, at en forsøgsperiode på 2 år måske er i underkanten i forhold til at indhøste de målsatte erfaringer. Et menighedsråd mener, at en 2 årig forsøgsperiode næppe vil kunne føre til et bedre grundlag at vurdere ændringernes hensigtsmæssighed på, idet et tab af indflydelse og kompetence formentlig først vil blive synligt efter en meget længere periode. Et menighedsråd anser det som nødvendigt, at forsøget kan forløbe i mere end 2 år, da forsøget uden tvivl vil påvirke den lokale kirkelige økonomi.

Falster Provstiudvalg og Varde Provstiudvalg foreslår, at forsøgsordningen fastsættes til 4 år. Falster Provstiudvalg henviser til, at dette vil bidrage til at sikre, at evt. forsinkelse i lovgivningsprocessen efter forsøgsperiodens udløb ikke skaber unødigt afbrydelse i arbejdet eller usikkerhed herom. Provstiudvalget henviser til, det kan være tvivlsomt, om der kan rekrutteres kvalificeret personale til at varetage f. eks personaleledelses-funktioner for menighedsrådene, og til at omkostningerne ved etablering og evt. senere nedlæggelse af arbejdspladser, hvis forsøget kun varer i to år. Desuden vil kontorleje, møbelindkøb, indretning, hard- og softwareinvesteringer m.m., samt ansættelser kunne belaste provstiernes økonomi i urimelig grad samt bidrage til udbredte forestillinger i offentligheden om folkekirkeligt overforbrug og dårlig økonomistyring. Varde Provstiudvalg henviser til, at det vil være vanskeligt at gøre tilstrækkelige erfaringer i løbet af 2 år og at det kan være vanskeligt at finde egnede kandidater til ansættelse, hvis ansættelsen kun er for 2 år.

Samarbejdet Kirkernes Hus i Fredericia udtrykker bekymring for, om en 2-årig forsøgsperiode er lang nok til at få ny lovgivning på plads, da det vil være u hensigtsmæssigt, hvis der opstår en mellemliggende periode fra forsøgets afslutning til en lovændring kan træde i kraft, hvor der ikke vil være hjemmel til det pågældende samarbejde.

3.17.1.2. Menighedsråd med funktionsperiode på 2 år

Biskoppen over Helsingør Stift bemærker, at ikke alle menighedsråd har samme mulighed for at deltage i forsøg efter dette lovforslag, medmindre de vil binde et efterfølgende menighedsråd. Der tænkes her på de menighedsråd, der har fået tilladelse til at have en funktionsperiode på 2 år (der udløber med udgangen af november 2018). Biskoppen over Ribe Stift efterspørger en afklaring af, om den korte funktionsperiode vil umuliggøre disse menighedsråds deltagelse i forsøg.

3.17.2. Kirkeministeriets bemærkninger

3.17.2.1. Evt. udvidelse af forsøgsperiodens længde

Forsøgsperioden på 2 år er fastsat under hensyn til, at der relativt hurtigt kan foretages erfaringsopsamling. Efter en konkret vurdering giver lovforslaget mulighed for, at forsøget kan forlænges med yderligere 2 år. Den forholdsvis stramme tidsmæssige afvikling af forsøgene er med til at sikre, at der bliver foretaget erfaringsopsamling og taget stilling til, om der er behov for generelle lovændringer, som kan imødekomme menighedsrådenes ønsker og behov.

3.17.2.2. Menighedsråd med en funktionsperiode på 2 år

Kirkeministeriet fastholder, at der skal gælde samme regler for menighedsråd uanset funktionsperiodens længde. Kirkeministeriet bemærker, at såfremt et menighedsråd ikke ønsker at deltage i et forsøg længere, kan menighedsråd melde sig ud af forsøget, hvis alle de deltagende menighedsråd er enige herom. Alternativt kan det pågældende menighedsråd søge kirkeministeren om at udtræde af forsøget. Kirkeministeren vil i den forbindelse lægge særlig vægt på, om der er tale om et menighedsråd, der har "overtaget" et forsøg og dermed den demokratiske legitimitet.

3.18. Udkastets § 8 (ophævelse af forsøg)

3.18.1. Høringssvarene

Hernings Søndre og Herning Nordre fælles provstiudvalg, Falster Provstiudvalg og Skive og Salling Provstiudvalg mener, at ophævelsesreglerne stiller provstiet svagt. De henviser til, at der bør være en opsigelsesfrist, som modsvarer provstiets mulighed for at træffe ansættelses- og økonomiske dispositioner, når en opgave skal føres tilbage til menighedsrådene.

Fredericia Provstiudvalg nævner, at de menighedsråd, der deltager i forsøg, bør have en "karenstid", før de kan melde sig ud af forsøget, ligesom driftsmidler m.v. bør forblive i samarbejdsorganisationen ved selvstændige juridiske enheder.

3.18.2. Kirkeministeriets bemærkninger

Ministeriet er opmærksom på, at der skal tages stilling til udfasning i forbindelse med ophør/ophævelse af forsøg. Ministeriet vil tydeliggøre dette i bemærkningerne til lovforslaget. I forbindelse med udarbejdelsen af forsøgsbeskrivelsen vil Kirkeministeriet tage stilling til relevansen af en evt. karensperiode i forhold til det konkrete forsøg.

3.19. Udkastets § 11, stk. 1 (krav til evaluering)

3.19.1. Høringssvar

Biskoppen over Fyens Stift anfører, at det er vigtigt, at evalueringen kommer til at omfatte alle elementer af forsøget, hvilket vil sige både indhold, kompetencer og økonomi, men også således, at der bliver fokus på, hvem der er initiativtager, og hvad der ikke virker. Biskoppen henviser til, at det bliver væsentligt at få afdækket, om de forskellige forsøg medfører øget bureaukratisering med opbygning af omfattende administration med juridisk, personalemæssig, bygningsmæssig og regnskabsmæssig kompetence i hvert provsti - og i givet fald hvordan det kan undgås. Biskoppen finder endvidere, at det er væsentligt i forbindelse med evalueringen at overveje konsekvenserne for folkekirkens lokale forankring.

Danmarks Kordegneforening og FAKK foreslår, at de ansatte inddrages i evalueringsprocessen.

3.19.2. Kirkeministeriets bemærkninger

Kirkeministeriet kan tilslutte sig dette. Det vil blive præciseret i bemærkningerne til lovforslaget.

3.20. Udkastets § 12, stk. 1 (FUV)

3.20.1. Høringssvarene

Et menighedsråd anfører, at det ikke fremgår umiddelbart af FUVs hjemmeside at netop denne instans også rummer professionelle kompetencer til evaluering af evt. forsøg.

Præsteforeningen foreslår, at en bredere gruppe end FUV deltager i evaluering af forsøg, og at der knyttes et udviklingsperspektiv til evalueringen, således at konkrete erfaringer kan omsættes til evt. udviklingsprojekter i FUV-regi.

3.20.2. Kirkeministeriets bemærkninger

Kirkeministeriet har lagt vægt på, at FUV har et indgående kendskab til folkekirken og er folkekirkens Videnscenter. En del af grundlaget for FUV er at centeret skal udvikle relevante kompetencer til brug for folkekirken. Det er således i overensstemmelse med FUVs grundlag at de i forbindelse med

forsøgsloven udvikler specifikke evalueringskompetencer, som folkekirken generelt kan gøre brug af fremadrettet. FUV hyrer i denne forbindelse ekstern bistand med ekspertise inden for evalueringsmetode mm., som dels skal hjælpe med udførelsen af evaluering af forsøg i folkekirken, dels skal bidrage til FUVs interne kompetenceudvikling inden for evaluering.

Kirkeministeriet vurderer derfor, at der vil blive tale om en professionel og kvalificeret evaluering af forsøg i henhold til forsøgsloven.

3.21. Udkastets § 12, stk. 2 (frist for indsendelse af evaluering)

3.21.1. Høringssvarene

Odder Provstiudvalg finder det vanskeligt at gøre en evaluering valid inden for 3 måneder. Provstiudvalget henviser til, at på trods af, at evalueringen foretages af professionelle, er der fortsat mange frivillige inddraget i sognenes drift, ligesom mange instanser skal involveres i evalueringen.

3.21.2. Kirkeministeriets bemærkninger

Kirkeministeriet fastholder, at evalueringen skal være afsluttet og indsendt til Kirkeministeriet senest 3 måneder efter, at forsøget er afsluttet, således at forsøgsdeltagerne har forsøget i frisk erindring, når evalueringen foretages. Herved sikres, at viden ikke går tabt. Formålet med 3-måneders fristen er endvidere at sikre kirkeministeren en hurtig tilbagemelding på forsøgsresultaterne, så en evt. lovændring af reglerne ikke bliver forsinket af langtrukken evalueringsproces

3.22. Udkastets § 15, stk. 1 og 2 (ikrafttrædelse m.v.)

3.22.1. Høringssvarene

Biskoppen over Fyens Stift bemærker, at en ikrafttræden 1. maj 2017 samt en ansøgningsfrist for menighedsrådene 1. juni 2017 vil gøre det vanskeligt for menighedsrådene at nå at søge om deltagelse i forsøg. Biskoppen anerkender dog, at fristerne er fastsat under hensyntagen til budgetlægningen.

3.22.2. Kirkeministeriets bemærkninger

Fristen udgår af det lovforslag, der fremsættes.

4. Generelle emne

4.1. Høringsfristens længde

4.1.1. Høringssvar

I perioden 12. december til 21. december 2016 har ministeriet modtaget 4 hørings svar, som kritiserer længden på høringsperioden, idet bl.a. anføres, at der ikke er tid nok til, at de nykonstituerede menighedsråd kan drøfte forslaget.

I perioden 22. december 2016 og frem har ministeriet modtaget 11 hørings svar, som er kritiske over for høringsperiodens længde.

4.1.2. Kirkeministeriets bemærkninger

Lov om forsøg i folkekirken blev som oplyst sendt i høring den 12. december 2016 med frist til den 16. januar 2017. Af hensyn til at sikre bedre tid til en ordentlig drøftelse i menighedsråd m.v. af lovforslaget blev det den 21. december 2016 besluttet at forlænge høringsfristen fra den 16. januar til den 27. januar 2017.

Høringsfristen, herunder forlængelsen heraf, er fastsat ud fra en afvejning om, at sikre de bedst mulige vilkår for menighedsråd, andre kirkelige myndigheder og øvrige interesserede til at drøfte lovforslaget samtidig med, at der tages hensyn til den videre proces i forløbet.

Lovforslaget udgør en ramme for, at menighedsråd kan afprøve nye organisationsformer. Planen er således, at Kirkeministeriet i løbet af foråret 2017 vil tilbyde menighedsråd, provstiudvalg m.v. at deltage i en række konkrete forsøg om nogle af de emner, som menighedsråd har efterspurgt bl.a. i forbindelse med projektet "Menighedsråd på jeres måde".

For at sikre en vis fremdrift forventes de første forsøg iværksat i 2018, hvilket forudsætter en relativ stram tidsplan for lovforslagets vedtagelse. Det foreslås således, at loven skal træde i kraft den 1. maj 2017. Endvidere foreslås det, at ansøgning om deltagelse i forsøg, der iværksættes med virkning fra 1. januar 2018, skal indsendes til Kirkeministeriet senest den 1. juni 2017. Den 1. juni er foreslået som frist i 2017 netop af hensyn til at sikre de ny konstituerede menighedsråd bedst mulig tid til at drøfte de konkrete forsøg. Samtidig er der med denne frist taget hensyn til budgetprocessen, således at de menighedsråd, der ønsker at deltage i forsøg med iværksættelse 2018 har mulighed for at planlægge med dette. Ansøgningsfristen foreslås i de efterfølgende år fastsat til den 1. marts.

Det er på den baggrund Kirkeministeriets vurdering, at høringsfristen i et samlet perspektiv giver den bedst mulige ramme for menighedsrådene til at drøfte lovudkast samt de senere forsøgsbeskrivelser samtidig med, at hensynet til de menighedsråd m.v., som ønsker fremdrift i processen, sikres.